

ARGENTINA ESPERANTISTO

Adreso por Redakcio kaj
Administr.: Str. C. Pellegrini 238. Buenos Aires
(Argentina. Respubliko)

★ MONATA ★
ESPERANTA
★ BULTENO ★

Sesmonata abono:
En kaj eksterlande \$ 1.—
(argentina mono)
La Redakcio rajtas korekti
La manuskriptojn

JANUARO-FEBR.

No. 70-71

6a. Jaro - 2a. Epoko

EL VALOR DEL ESPERANTO

No hay duda que la mayoría de los personas que se sienten atraídas hacia el campo esperantista, lo son porque han cedido al interés despertado por los argumentos en pro del Esperanto expuestos por un adepto o simpatizante del idioma auxiliar internacional, o porque ha caído en sus manos algún texto donde se hacía la apología del mismo.

Basta esta sola consideración para que valoremos en seguida cuánta atención y cuidado debemos poner en la emisión de nuestros conceptos en favor del idioma que nos es tan caro, ya que según sean la solidez y enjundia de éstos, así serán la eficacia y los resultados que podamos esperar de los mismos.

Nos induce expresarnos así, el hecho que hemos podido constatar muy a menudo de que son muchos los esperantistas que no han valorado toda la importancia que tiene el Esperanto para la sociedad humana.

Todo buen esperantista tiene un muy explicable interés en la difusión de su idioma y es lógico ver a éstos no desperdiciar la más leve oportunidad para tratar de aumentar el número de sus correligionarios.

Esta actitud debe merecer los plácemes de todos nosotros, ya que, como dejamos dicho, es el único camino visible para acrecentar la difusión del Esperanto.

Sin embargo, puestos en este tren, debemos esforzarnos en esgrimir conceptos elevados y capaces de representar al Esperanto ante los ojos extraños como un elemento de positivo valor.

Todavía hay esperantistas que tratando de inducir a la gente al estudio del mismo les hablan con entusiasmo de la posibilidad de agenciarse, previo estudio del idioma auxiliar, de una bonita colección de postales de todas las partes del mundo o de una envidiable colección de estampillas, etc.

Para decir la verdad, si toda la utilidad del Esperanto no fuera más allá de estos inofensivos pasatiempos, no valdría la pena de quedar un minuto más entre las huestes que defienden el idioma internacional.

La idealidad, muy por encima de estos tan triviales pasatiempos humanos que animan la idea esperantista, es lo más hermoso y simpático que vemos en el mismo. Tratar de conservar, y si fuera posible aumentar, este caudal ideológico que nos legara el maestro, es el primer deber que debe imponerse todo buen esperantista.

Desprovisto de esta cualidad, el Esperanto queda reducido a las efímeras proporciones de un simple código internacional de señales.

Vive nuestra humanidad momentos bien decisivos para su salud. La misma vertiginosidad y contraste de los acontecimientos mundiales hace que muchos lleguen a pensar que nuestra civilización esté en peligro. Sin embargo, por nuestra parte nos inclinamos a creer que los acontecimientos que matizan y aún complican la vida de los hombres y que llevan la intranquilidad a más de un espíritu, no son sino etapas de un proceso a la vez constructivo y destructivo, mediante el cual todos aquellos valores que pueden reportar algún beneficio a la humanidad han de ser consagrados, mientras que aquellos que nada puedan proporcionar han de ser automáticamente puestos de lado.

Inconscientemente, pues, ponemos en peligro el éxito del Esperanto, dando pábulo al mismo tiempo, a que se nos mire como a una cáfila de maniáticos desocupados.

Cada día que pasa sirve para demostrarnos acabadamente, que un idioma auxiliar internacional constituye un elemento de una indiscutida utilidad para el presente y el futuro de nuestra humanidad; con todo, forzoso es reconocer que las posibilidades del Esperanto pertenecen al futuro más que al presente.

Exaltar estas mis posibilidades dentro de todos los órdenes de la vida humana, así como encajando su función dentro de las posibles organizaciones de mañana.

Destacar el papel preponderante que en la resolución de todos los problemas que afecten a la humanidad entera puede cumplir el mismo.

Demostrar cómo en los múltiples conflictos

que se desatan de continuo entre los pueblos deben su origen, siquiera en cierta proporción, a la falta d un medio común de inteligencia, y que para que la paz y la armonía sea efectiva entre éstos, es indispensable, entre otras cosas, el empleo de una lengua auxiliar internacional que obvie este inconveniente, debe ser a nuestro entender, la labor que con más tenacidad deben aprestarse a cumplir los esperantistas.

Hay que elevar el Esperanto a la categoría de un ideal de interés sumo para el género humano, pero cuidando d evitar las exageraciones que no harían sino perjudicarlo.

En conclusión, podemos afirmar que el Esperanto será ante los ojos de los extraños, lo que nosotros nos empeñemos en que sea, y debe ser.

No olvidemos que en toda obra donde aliente un deseo de bienestar y felicidad para la familia humana, tiene allí un indiscutible lugar el Esperanto.

En fin, debemos nutrir la propaganda de este con nuestros mejores pensamientos, con nuestros más delicados sentimientos, para que ésta halle un fácil camino en el corazón de todos los hombres.

A. Barrot

ELOGIO DEL TRADUCTOR

(1)

“La notación universal vedrá tarde o temprano. Es un proceso insensible. Contribuir a adelantarla es obra del más fecundo altruismo, del que beneficia a las generaciones futuras, a la lumiosa multitud que no contemplarán nuestros ojos”.

— Rafael Barret.

Entre los hombres útiles, el traductor es un hombre muy útil. El une a los hombres de idioma distinto; — tal vez de razas, de religiones distintas y tal vez, por esta causa eventual, enemigos, — los une, por lo que ellos tienen de más noble. Por lo que han producido sus hombres más elevados; los científicos, los artistas, los filósofos.

Pero, entre los traductores útiles, hay uno más útil: el que traduce al esperanto.

Este, cumple una misión.

* *

Si se pudiera hacer que todos los escritores, — entendedlo bien: ¡todos! — la mitad del tiempo que dedican a producir lo dedicasen a traducir al esperanto, la humanidad avanzaría visiblemente; — ahora avanza como las agujas del reloj; avanza, pero no vemos que avanza.

¡Y si se pudiera hacer que todos los malos escritores, los que escriben por vanidad o por dinero, no escribiesen más, que sólo tradujesen!...

* *

Raro es el escritor que no se sobrevive. Sólo los muy grandes, — porque son grandes como espíritus, — no como escritores — no se sobreviven. Por un Rolland, siempre en evolución, siempre ascendiendo, ¡cuánta claudicación, cuánta cobardía, cuánta suciedad, cuánta tristeza!...

¡Si se pudiera hacer que estos senectos, en vez de sobrevivirse, malogrando su obra viril, callaran, amordazasen su vanidad, obturasen su codicia y se dedicasen a traducir, sobre todo, a traducir al esperanto!...

Debiera existir una ley: Que todo hombre, antes de publicar su primer libro, diese un exa-

men para comprobar que sabe esperanto. Sería una buena precaución. Porque, una vez llegado el momento aciago, ya seco el manantial, podría el plumífero seguir escribiendo, pero ya no las cosas vulgares, sin médula, plagios las más de las veces de sí mismo, que escribe el escritor que se está sobreviviendo.

Entonces podría desahogar su “costumbre de escribir”, traduciendo, y traduciendo al esperanto, una lengua entendida por un mayor número de gentes. Hasta se le podría permitir al senecto que tradujese sus obras de la virilidad y así se vería leído, por mayor número de lectores. Hasta su vanidad saldría gananciosa.

Y todo esto será. Todo esto tan hermoso, por ser tan justo, se hará algún día. Pero trabajemos para que sea algún día; para que se haga.

Preparémonos voluntariamente, para poder seguir siendo útiles, para continuar trabajando por la fraternidad humana, a pesar de ser viejos, o sea egoístas. Vejez es limitación.

¡Si Cervantes, una vez escrito el Quijote, en vez de perder tiempo y energía en escribir el Pérsiles hubiera traducido el Quijote al italiano o al francés!...

Casi sin excepciones, pasados los cincuenta años, el escritor debería colgar su pluma de productor y empuñar la de traductor.

Y ahora, s enos brinda, escritores, el privilegio que tenían los demás artistas, el pintor, el escultor, el músico; el de poder hablar al sentimiento de todos los hombres, no sólo a los pocos de nuestra lengua.

¡Y no vamos a aprovechar este privilegio envidiable! ¿No vamos a aprender el esperanto?

Alvaro Yunque

(1) Es con verdadera satisfacción que transcribimos en nuestro Boletín el presente artículo aparecido en la interesante revista “Nervio”, y debido a la prestigiosa firma del bien conocido escritor Alvaro Yunque. — Redacción.

★ LOS PROGRESOS DEL ESPERANTO ★

LYON. — El Concejo Deliberante, presidido por el ex ministro de Instrucción Pública, señor Herriot, aprobó una moción en la que expresaba el deseo que el esperanto fuera enseñado en las escuelas de todo el mundo.

VIENA. — El comité local de la segunda Olimpiada Obrera, usa el idioma esperanto en gran escala, así como los servicios de la Organización Obrera de Esperanto, para la propaganda de su obra. 80.000 obreros de diversos países toman parte en esta manifestación deportiva.

LONDRES. — El último Congreso de Oculistas Ingleses aceptó unánimemente una resolución favorable al esperanto, constituyendo al mismo tiempo un comité para investigar la organización de los recursos. La famosa revista especializada "El Outico" publica una información de este Congreso en inglés y esperanto.

AMIENS. — Una calle de esta ciudad ha sido bautizada con el nombre del Dr. Zamenhof.

BARCELONA. — Asimismo, una calle de esta hermosa ciudad recibió el nombre del autor del esperanto.

DENVER. — La Federación Mundial de Asociaciones de Enseñanza, fundada en el año 1931, en cuyo seno se encuentran varios miles de maestros de las principales sociedades de enseñanza de más de 30 naciones, aceptó una resolución, por la cual se recomienda la elección de una comisión para investigar el tema de la lengua internacional Esperanto, para hacer efectiva la Federación Mundial. Esta comisión informará en el próximo Congreso.

OSAKA. — La importante estación de radio de esta ciudad transmitió un curso de esperanto durante los meses de Julio y Agosto de 1931. El resultado fué: 18.000 ejemplares de gramáticas agotadas. 1.200 personas remitieron una copia dictado para un examen.

COLONTA. — Con motivo de la transmisión de un nuevo curso de esperanto por la estación

Langeeggern han sido vendidos en el término de dos semanas 2.000 ejemplares de la gramática para dicho curso.

CAGNES SUR MER. — El ejemplo dado por Cannes usando el Esperanto para indicaciones del tráfico automovilístico, ha sido imitado por el encantador pueblo Cagnes sur Mer situado a la orilla de la Costa Azul, entre Cannes y Niza, donde residen o viene a visitarla pintores de todas las partes del mundo. Allí ha sido colocado el primer indicador con la leyenda "Haltó por Aútobusoj". Pronto serán colocados otros. El Concejo Deliberante de dicho pueblo tiene también el propósito de dar el nombre de Dr. Zamenhof a una de sus calles.

NIZA. — La estación de radio "Niza - Cannes - Jean les Pins" usa desde el 11 de Diciembre el Esperanto en sus transmisiones. Las emisiones para el Esperanto y bien pronto en Esperanto son dirigidas por el bien conocido periodista y escritor del mediodía de Francia Jorge Avril.

BLATNA (Checoslovaquia). — El Sr. Juan Bohn, propietario de un grande y famoso cultivo de rosales en la ciudad de Blatna ha dado a una nueva especie de rosa, resultado de un largo trabajo, el nombre de Esperanto. Esta rosa es eminentemente Híbrida, originaria de las conocidas rosas té.

MADRID. — El Ministro de Instrucción Pública ha prometido que en el presupuesto de su Ministerio figurará la suma de 50.000 pesetas como subvención a la "Hispana Esperanto Instituto" para establecer cátedras libres y subvencionadas de Esperanto en 14 grandes ciudades de la República.

ATENAS. — Por una nueva circular oficial el ministro de Instrucción Pública recomienda a los inspectores generales de escuelas facilitar la enseñanza del Esperanto en las escuelas "a causa de la importancia que adquiere cada día en el mundo civilizado el idioma internacional Esperanto".

EL TURISMO Y EL ESPERANTO. — El Touring Club de Italia, que ya ha hecho aparecer una guía en Esperanto de los lagos italianos, acaba de editar una nueva guía sobre Roma. Estas guías pertenecen a una serie de publicaciones oficiales.

DOS CAMARAS DE COMERCIO SE PRONUNCIAN POR EL ESPERANTO. — La Cámara de Comercio de Orleans y la de Tours acaban de dar su adhesión a un voto de la Cámara de París en favor de la enseñanza del Esperanto.

DOS AVIADORES QUE DAN UN BUEN EJEMPLO. — El empleo del Esperanto en la aviación, serviría para facilitar el tráfico aéreo. Es por eso que, debido a una iniciativa del coronel Passerini, de Livorno, que algunos aviadores acaban de fundar un grupo esperantista que lleva el nombre de Comandante Magdalena. Su presidente es el comandante Mario Morrelli, comandante del aeródromo.

HAGASE MIEMBRO DE A. E. A.

Socio protec., cuota mínima \$ 2.—

Socio activo " 1.—

Socio simpatizante " 0.50

(Cuota mensual)

Miembros de grupos adheridos a A. E. A. \$ 1.—

Miembros aislados \$ 1.50

(Cuota semestral)

EL ESPERANTO EN EL ELISEO. — El señor Luis Forest explica en el diario parisién "Le Matin", en sus "Chismes de un parisién" el hecho siguiente que tuvo lugar a principios del próximo pasado mes de Noviembre.

El Presidente de la República había invitado a almorzar a los miembros de la Cámara de Comercio Internacional. Acercóse a un grupo de delegados extranjeros, antes de la comida, en medido de los cuales se encontraba el Presidente de la Cámara de Comercio de París, el Sr. Andrés Baudet.

—Y bien; — preguntó el Presidente de la República, que conoce los esfuerzos de esta institución en favor del Esperanto — y bien; ¿habéis encontrado una lengua para entendernos?

En este momento anunciaron a M. Faraker, delegado australiano, esperantista conocido del señor A. Baudet, quien se dirigió en seguida hacia él, hablándole en Esperanto; la conversación se inició fácil y claramente, en presencia del Sr. Pablo Doumer, y entre dos hombres uno de los cuales no sabía el francés y el otro el inglés.

El azar había así demostrado la utilidad de una lengua internacional, que todo el mundo se apresura a estudiar.

EL ESPERANTO EN LA NOMENCLATURA EDILICIA. — Cada día el Esperanto recibe con más frecuencia el apoyo de distinguidos hombres de negocios (leading business men). Así, el director de la Compañía de Ferrocarriles del Norte de Francia no solamente accedió a darle el nombre de "Docteur Zamenhof" a la plaza situada delante de la estación "des Tintelleries", en la ciudad de Boulogne-sus-Mer, sino que al hacerlo añadió que estaba convencido del grandísimo interés que ofrece la divulgación del Esperanto. Debemos recordar que esta ciudad encierra gratos recuerdos para el mundo esperantista, por haberse realizado en ella el primer congreso universal de Esperanto, el que tuvo lugar entre los días 7 y 17 de agosto de 1905, bajo la presidencia de los doctores Zamenhof y Boirac, éste último rector de la Universidad de Dijón, y al que concurrieron 668 congresistas de 20 países distintos.

A NUESTROS LECTORES

Elegamos a todas las personas que habitualmente reciben nuestro Boletín en carácter gratuito, se sirvan manifestar su deseo de seguir recibiendo.

De no hacerlo así, interpretaremos su silencio como falta de interés por nuestra publicación, suspendiendo en consecuencia nuestro envío.

RICEVITAN SALUTON

El la antaŭ ne multe ĉeestintaj anglaj maristoj en la vaporŝipo Eagle, ni ricevis korajn salutojn por argentina esperantistaro. Per tiu ĉi noteto ni kvitancas kaj dankas je la nomo de argentinaj esperantistoj tiun saluton.

■ ■ ŠERCANGULO ■ ■

—La Juĝisto. Verŝajne vi plenumis vian delikton pelita per supera forto.

—La Akuzito. Jes Sro., de mia virino, kiu anoncis al mi ke ŝi disiros de mi nur se mi iras en malliberejon.

—Kiom estas unu kaj unu? Nu, kelkfoje estas du, aliffoje dekunu.

EN VENONTAJ TEMPOJ

—Ŝi.—Henriko vi odoraĉas je tabako, certe vi kunestis virinon.

EN RESTORACIO

—Tiu ĉi vino ŝajnas al mi ne estas tre malnova. Guste pro tio mi rekomendas ĝin al vi, klarigis la kelnero.

—Nu, kial?

—Ĉar ĝi estas tiel juna ke la mastro ankoraŭ ne baptis ĝin.

—Stranga afero, estas la unua fojo, ke mi trovas la adiciion oportunan, diris la kliento.

—Bonvolu redonu ĝin al mi aldonis la kelnero, certe ĝi estas ĉrara.

FAJRO

Iam la mirinda Parravicini, (Pron. Paraviĉini) kiu krom granda aktoro estas terura humoristo troviĝis en saloneta kunveno. Oni parolis pri la brulado de unu teatro, okazinte antaŭ kelkaj tagoj en Buenos Aires. Brulado pri kiu, feliĉe, oni ne devas bedaŭri iun viktimon, kaj Parra diris:

Pri la bruladoj, ĉefa afero estas ne perdi "sian malvarman sangon", kaj sian sinteton, mi bone konas pri kio mi parolas.

—Kio. Ĉu vi iam vidis unu kazo pri bruligado? Demandis ĉeestantaro.

—Mi ne, estis unu mia onklo. Li troviĝis en teatro kiam okazis terura ekbrulado, tuj ĉeestantaro terurigitaj forlasis siajn seĝojn, kaj forkuris la pordon, en plej timinda malordo... Tiam mia onklo, kiu ne estis perdinte sian trankvilecon, supreniris seĝon, kaj alparolis la ĉeestantaron:

—Sinjorinoj! Sinjoroj! Restu trankvilaj, nenio danĝero estas. Reiru viajn lokojn! Nenio malbona okazos!

Parra daŭrigis:

—Se la timo interkomunikiĝas, same okazas pri kuraĝo. Trankvileco de mia parenco altrudiĝis, kaj ĉiuj reiris okupi koncernajn postenojn.

—Kaj Ĉu ne okazis malfeliĉaĵoj? Vi imagu, eĉ unu ĉeestantaro sin savis!!

ESPERANTO

EN NIA LANDO

Ĉu esperanto progresas en nia lando? Jen demando kiu ofte estas starigata al ni, ni volas hodiaŭ—se eble kontentige—respondi ĝin.

Malgraŭ malagrabla la afero estu, ni tuj diru ne, esperanto progresas ĉe nia lando tre malrapide, ni tamen kontentigu nin pensante, ĝi ne plu rapide iras en aliaj sudamerikaj landoj, kaj ni certe ne pekos pro trograndigemoj se ni asertas, ĝi same iras—se ne plej malbone—en centramerikaj respublikoj, kaj N. Ameriko mem.

Kaŭzoj?, estas multaj, ni nur parolu pri ĉefajn. Ni troviĝas en situacio tute kontraŭa al Eŭropo, tie sur relativa malgranda spaco estas parolataj multajn malsamajn lingvojn, ties popoloj devige devas senĉese interrilatadi, ĥaoso daŭre fariĝas aktuala, helpa lingvon faktoj altrudas.

Male, ĉe ni, ne sentiĝas malfacilaĵoj pro abundo de elparolataj lingvoj. Buenos Aires estas unu el la plej kosmopolitaj urboj el la mondo. Argentino estas hejmo el geuloj el ĉiuj flankoj de la mondo, tamen ĉi tie ili nepre estas devigataj paroli hispanan lingvon, kompreneble tiu devigo ne estas leĝe altrudata sed pro intereso de la fremduloj, ĉu fuŝe, ĉu korekte ili baldaŭ parolas enlandan lingvon.

Necesas eluzi fortan dialektikon por ke amerikano konvinkigu pri neceseco de helpa lingvo internacia, dum eŭropano, tion scias antaŭ ol iu ajn al li klarigu. Aliflanke, amerikaj popoloj, sufiĉe junaj ne tro emas enprofundi en komplikaj kaj kaprompiĝantaj temoj.

Sed necesas ni tion konstati por ke, ĉefe eŭropaj samideanoj, ne faru al si eraran opinion pri diligenteco kaj bonvolo de argentinaj esperantistoj. Povas okazi, iu ajn trovos nian parolmanieron ne oportuna, ja tre kruda ĝi estas sed ni ne povis konvinki nin pri utileco de blufado, vane estus kaŝi per vortoj kion realo elmontras. Necesas ke ni kaj la tuta esperantistaro konsciĝu ĉiumomente pri la reala stato de movado, tial al ni ĉios agi konsekvence per oportunaj solvoj, ankaŭ ni scios kiu el ni necesas plej urĝan helpon.

Malgraŭ ĉio dirite nia Asocio troviĝas en tia stato kiel iam ajn ĝi atingis, malgranda, sed tamen unuecigita, tre fortika, ĝi firme eltenas nian aferon.

Ĉiujare dum aŭtuno ni malfermas kelkajn esperantajn kursojn, kiuj funkcias kun rezultoj variaj, nia korespondada kurso regule funkcias la tutan jaron, por atingi plej bonan sukceson, ĵus tiun ĉi estis tute reorganizita, ni esperas pro tia decido plej efektivan laboron.

Ankaŭ ĉiujare dum somero, ni aranĝas du, tri kampfestojn kiuj krom plenumi efektivan

laboron, interligan kaj kamaradecan, inter nia membraro, kaj familianoj, ni trovas okazon por propagandi nian aferon, plifortigante samtempe la staton de nia kaso.

Kompletigas nian laboron por Esperanto, ĉi donado de nia bulteno, kiu kvankam ne tute regule aperadas, plenumas sufiĉe kontentige, sian propagandan kaj informadan celon. Al niaj kursoj ĉiam akompanas eldonado de flugfolioj, algluado de murafiŝoj, ktp.

Evidente nia laboro ne estas tia kiel kapable miri niajn samecelanojn sed ankoraŭ unu foje ni ripetu, nia medio tute ne favoras nin.

Multaj fremduloj alvenas, kaj plej multe alvenis nian landon. Tute kompreneble inter ili ne mankis esperantistoj, ni estis ofte feliĉaj, ilin akceptante en nia hejmo. Sed stranga afero nur escepte restis kelkaj apud ni, pli multo tute forlasis la aferon.

Ĉu la amerika aero kontraŭas esperanto?

Malgraŭ ĉiaj malfacilaĵoj ni firme restas en niaj postenoj, sen deflankiĝoj nek malesperoj, kaj sen ia dubo pri nia fina venko.

OKULVITRE

ARGENTINA ESPERANTO-ASOCIO

Dum la ĝenerala kunveno estis elektitaj la jenaj S-noj kiuj okupos la postenojn de nia Centra Komitato, laŭ ĉi suba detalo:

CENTRA KOMITATO: Prezidanto, Antonio Barrot; Viceprezidanto, S-ino Dionisio Ruiz; Ĝenerala Sekretario, S-ino Giordano B. Lopez; Protokolanto, S-ino Francisco Cleville; Kasisto, S-ino Graciano Garcia; Voĉdonanto, Angel Corral.

Kunvena tago la unua jaŭdo de ĉiu monato.

Por ke la laboro de nia Asocio estu pli detale realigota, oni elektis kelkajn Subkomitatojn, per kiuj ni esperas efektiviĝi niajn planojn plej sukcese.

KORESPONDA SUBKOMITATO: S-ino Corali de Bagues, S-ino Andreo Villafranca; S-ino C. Otheguy, S-ino. Martin Buscato; Kasisto, S-ino. Antonio Vila.

Kunvena tago Merkrede.

SUBKOMITATO por LIBROSERVO KAJ BIBLOTEKO: S-ino Mateo Niksiĉ, S-ino Hristo Gonewsky, S-ino Antonio Barrot; Kasisto, S-ino Francisco Klevillé.

Kunvena tago Vendrede

BULTENA SUBKOMITATO: S-ino C. Otheguy, S-ino Ludoviko Vila, S-ino Antonio Barrot; Kasisto: S-ino Angel Corral.

Arĥivisto: S-ino. Mariano Kalvo.

ĈIU BONA ESPERANTISTO

Devias klopodi por perfektigi sian stilon, vi tion facile atingos, partoprenante nian novan korespondadan kurson.

Skribu petante informojn: Argentina Esperanto Asocio, Carlos Pellegrini 238

SENSUPERSIGNAJ :: :: TEKSTOJ :: ::

Utiligeblaj por gazetpropagando

LERNU ESPERANTON!!

Esperanto, la facile lernebla mondhelplingvo, servas al la homoj por reciproka hompreno kaj malfermas al vi la tutan mondon. Per Esperanto vi povas kompletigi viajn sciojn tutmondajn kaj viajn kolektojn. Komercistoj atingas per Esperanto internacian komerecon kaj pligrandigo de la klientaro en eksterlando. En la plej multe uzataj trafikiloj surteraj, fervojoj, en la transoceanaj kaj en la aviadaj, Esperanto estas la faciligilo por viaj veturadoj tutmondaj. Dum internaciaj sportrenkontoj, en fojroj, en internaciaj hoteloj kaj gastoj oni spertas la agrablan helpon de Esperanto. Radiodissendoj en la internacia helplingvo Esperanto estas komprenataj en la urboj kaj landoj de la tuta mondo. La tempo postulas raciigado. Multlingveco estas tiel komplika kaj — Esperanto tiel simpla. Tial "donu spacon al Esperanto kaj lernu Esperanton!"

Paul Brother, Bad Varmbrunn

NATURO KAJ ARTO EN LINGVOJ

Scienco kaj Biblio diras ke la homoj havis pratempe unu solan komunan lingvon. Ilia ambicio kaj aroganteo naskis dividon kaj subdividon de ilia parolo en pli ol milon da lingvoj kaj dialektoj. Ambicio kaj aroganteo ne estas malpiaj nuntempe; ili estas multe pliaj; sekve oni ne povas esperi la revenon de la komuna lingvo natura! Kion fari, se komuna lingvo jam ekzistis, se komuna komprenilo, kiun havas bestoj kaj eble arboj, estas tiom pli necesa al homaro.

Surd-mutuloj bone interkomprenas per sia gesta alfabeto artefarita, kiel blinduloj per sia Brajla alfabeto artefarita. Jen arto kunhelpas kaj plenigas naturon. Jen laboro kaj studo de l'homo eltrovis telegrafan, maran, nomoran, algebran, muzikan, k.a. signarojn, kiuj estas artefaritaj, ne naturaj, kompreniloj, en pli vasta senco, lingvoj universalaj artefaritaj.

Nu, kial plena lingvo, parola kaj skriba, ne povas same esti artefarita, kiel artefaritaj estas multaj aliaj kompreniloj? Kiel artefaritaj estas stratoj, pontoj, veturiloj, vagonaroj, aeroplanoj? Kiel artefarita estas la tuta homa civilizo?

Eminentaj kleruloj kaj politikistoj, kiuj konsideras lingvon nur kiel porilon de disertaĵoj literaturaj, kulturaj esploroj, politikaj kaj diplomatiaj interkonsentoj, neas la eblecon kaj la necesecon de lingvo internacia artefarita; sed la konsciencia praktikulo, kiu vidas en lingvo la potencecan, mirigan rimedon praktikan, por la esprimo kaj komuniko de la homa penso inter personoj de kia ajn socia grado, nepre allasas kaj subtenas la artan kreadon de lingvo por kiajn ajn homaj klasoj kaj rasoj, por kia ajn celo de diversnacieco.

Lingvo kiu plenumu tiajn postulojn, devas esti kiel eble plej facila, klara, logika; lingvo kiu havas tiajn karakterojn, estas Esperanto, kiu jam riĉevis sankeitan ekskluzivecon; Esperanto, kiu jam konkeris la mondon per senombraj praktikaj provoj kaj venkoj, en la tuta faktaro de l'homa vivo.

Fidia Cesarini, Potenza Italujo

(El "Heroldo de Esperanto")

Noto—Ni afable petas al niaj legantoj zorge traduki - laŭeble litere - la suprajn sensupersignitajn tekstojn, kaj ekpenu publikigi ilin sur nacilingvaj lokaj gazetoj, kun la apuda tradukaĵo. Ilia komprenebleco kaj foresto de supersignoj faciligas la nacilingvan kompostadon kaj efikas ilian propagandan karakteron. (Red. de "Argentina Esperantisto").

ALVOKO

Es nuestro firme propósito regularizar la salida de "ARGENTINA ESPERANTISTO". Consideramos que ya es tiempo que nuestro pequeño vocero llegue con regularidad al hogar de todos los esperantistas y para ello hemos de contar seguramente con el apoyo de todos los buenos samiceanos. Al efecto, y por resolución de la nueva comisión de "Argentina Esperanta Asocio", se ha creado una subcomisión que tendrá a su cargo todo lo que se relacione con "ARGENTINA ESPERANTISTO".

Desde ya invitamos a todos los que se interesen por nuestra obra se suscriban, colaboren o envíe alguna sugerencia. Todo será bien recibido.

Sub-Comisión de Propaganda.

APRENDA EL ESPERANTO

Cómodamente instalado en su casa, inscribiéndose en nuestro nuevo curso por correspondencia.

Escriba, pidiendo informes, sin ningún compromiso, a:

ARGENTINA ESPERANTO ASOCIO

(Sección Enseñanza)

Carlos Pellegrini 238 — Buenos Aires

PENSEROJ

Ne ekzistas nacia belarto, nek nacia scienco; arto kaj scienco apartenas, tiel same kiel ĉiu superregaĵo al la tuta mondo, kaj ambaŭ ne povas progresi sen la kunhelpo ĝenerala kaj libera de ĉiuj la samtempuloj, kune kun la konstanta studado de ĉio, kio ankoraŭ estas nekonata de ni, kaj ĉio, kio apartenas al pasinteco. —GOETHE.

Socio, kiu akceptas la mizeron, kaj homaro, kiu akceptas la militon ŝajnas al mi socio kaj homaro malsuperaj. Mi celas al supera socio, al supera homaro: socio sen reĝoj; homaro sen landlimoj. —V. HUGO.

(El hispanlingvo trad. G. B. Lopez)

☆ Ni uzu Esperanton grandskale per "Esperanta Mondservo" ☆

Esperanto, kiel diras niaj propagadistoj, estas praktika lingvo uzebla en ĉiaj cirkonstancoj de la vivo. Konsentite! Certe ĝi forigas naciajn barojn inter individuaj Esperantistoj kaj Esperantaj organizaĵoj; certe ankaŭ ĝi pli kaj pli disvastiĝas.

Sed, ĉu ni Esperantistoj uzas ĝin en la plej efika maniero? 'Ni' interrilatiĝas unu kun alia. "Ni" estas "granda frataro" sed vere bedaŭrinde, malgranda kaj malgrava en mondaferoj! Ĉu ni ne estus tre gravaj, tre potencaj en mondaferoj se ni estus la ligilo multspecaj sed NE-ESPERANTAJ en niaj diversaj landoj kiuj deziras interkonatiĝi kaj interrilatiĝi? Ĉu ni plene uzas Esperanton nur inter ni? Ĉu la tempo ne jam alvenis, kiam ni povas elmontri grandskale, ke ni Esperantistoj havas la povo rilatigi ne-esperantistajn organizaĵojn de multaj landoj?

Eble kelkaj legantoj demandas—sed, ĉu tiuj organizaĵoj deziras interrilatiĝi? Al tiu demando, ni povas respondi per senhezita jeso! Jam, tio ĉi, post nur iom da laboro, organizaĵoj reprezentantaj 144.563 homoj aprobis la jenan deklaraĵon:

"Ni, membroj de (nomo de organizaĵo) reasertas nian konvinkon ke armiloj estas, ne protektilo, sed terura kaj pliiganta minaco al la popoloj de la mondo. Ni solene promesas fortege labori por la tuta forigo de armiloj kaj la decidado de internaciaj disputoj en internaciaj juĝejoj. Ni proklamas nian unuecon kun ĉiuj tra la mondo senescepto de raso, koloro aŭ religio, kiuj estas laborantaj samele. Al ili, ni sendas per Esperanto tiun ĉi mesaĝon de saluto kaj kuraĝigo".

Antaŭ unu semajno, en kunvenejo en Londono post lautlegado de la deklaraĵo, mil homoj starigis amase, por montri sian aprobon kaj deziron esti reprezentataj! Ni plene komprenu ke tiuj 144.563 homoj estas, per si mem, praktike surdaj kaj mutaj rilate al alinacianoj—Esperanto ebligis al ili sendi fratajn pacsalutojn tumonden! Ni Esperantistoj estas disvastigitaj tra la tuta mondo, apud ni ĉie estas la NE-ESPERANTAJ surd-mutuloj. Per niaj servoj ni povos doni al ili aŭdpovon kaj parolpovon; per tio, ni montros al ili, tute klare, ke Esperanto estas por ili magia ilo alportanta al ili la voĉojn de malproksimaj, alinaciaj sed simpatiaj homoj. Pere de ni, ili spertos la mirindecon de Esperanto kaj post iom da tia sperto, ili mem deziros lerni kaj uzi ĝin.

Jen praktika mondskala laboro! Tie ĉi ni pretiĝas proponi niajn servojn al la 144,563 (ankoraŭ pliiganta) homoj en iliaj diversaj organizaĵoj, ke ili, pere de ni, korespondu kun organizaĵoj en alia landoj. Ni tradukos iliajn leterojn Esperanten kaj sendos ilin al vi, kiuj

transdonos tradukaĵojn al organizaĵoj ĉe vi; respondoj ni pritraktos sammaniere.

Ni alvokas ĉiujn Esperantistojn—ĉiujn Esperantajn organizaĵojn helpi servi ĉi tiu cele. Ĉu por nur kelkaj homoj, ĉu por miloj, sendu al ni poŝkarton donantan al ni informon pri la tipo, celo ktp, de la organizaĵoj. Jen okazo por disvastigi tutmonde la praktikan uzadon de Esperanto. Ni petas vian koran kunlaboradon.

Por la komitato Esperanto Mondservo

P. L. VVright. 5 Hoppers Road. Londono N 13

■■■ REZENCEJO ■■■

Minaco al Mondpaco. 56 paĝa broŝuro kiu detale priskribas, kiel Japanujo invadis la hinan teritorion de Manĉurio. Tre oportuna por tiuj kiuj deziras ricevi rektan—tamen hinan—impreson el orientaj okazaĵoj.

Tiu ĉi libro estas senpage havebla ĉe "International Relations Committee, No. 5 Mao tan Street, Nanking, Hinujo.

◆ **Rumana Bonhumoro.** 5 rumanaj rakontoj, efektive tre bonhumoraj, gajaj, spritaj kaj eĉ dum momente ne banalaj. Tre sukcesa traduko de Snoj. P. Firu kaj S. Pragano.

◆ Mendebla ĉe L. Moreau, Raapopschweg 55, Arnhem. Nederlando. Prezo broŝ. 2 sv. fr. bind. 3 sv fr.

◆ **Esperanto-Paradigmato** de Dro. R. Raupp. Tre taŭga por instruantoj dum kursklarigo, klubvesperoj, ktp., progresintoj ankaŭ eltiros el tiu libreton oportunajn sciojn.

Mendoj ĉe aŭtoro. Dro. R. Raupp. Fried-

◆ **La IX Tutokola Kongreso.** Praha 1932. berg i. H., Germanujo, prezo Kvarondolaro. Gvidfolio kun belaj vidaĵoj el Ĉeĥoslovakio, kaj klarigoj pri tiun ĉi lando. Senpage sendita de S-ro. R. Bloch. Praha-Smichov 1364. Ĉeĥoslovakio.

◆ **Que e'o Esperanto** Brazilia flugfolio pri Esperanto, tre interesa. Eldonis Liga Esperantista Brasileira. Rua Marechal Floriano, 212-10. Rio de Janeiro.

◆ **Lastaj esperantaj gazetoj ricevitaj:**

Ligilo. Monata esperanta revuo por Ĉeĥoslovakio. Adreso: Ligilo Prostějov

Juna Samideano. Pola esperanta gazeto. Adreso Kracovia Plac. Matejki 4. Pollando.

Nia Vivo. Hispana esperanta gazeto. Adreso Str. Roda, 14-16 Zaragoza, Hispanujo.

La Luma Oriento. Japana Gazeto, Japania Budhana Ligo Esperantista. Takakura. Kaika Kokujo Tako Kura. Kioto, Japanujo.

La Gazeto de la XXIV Universala Kongreso de Esperanto La Maison de France. 101 Av. des Champs-Elysees. Paris VIII Francujo.

LIBROSERVO DE A. E. A.

Estrellitas verdes chicas...	0.50
" " medianas...	0.70
" " grandes...	1.—
Postales Rondirantaj, e.u.	0.05
" impresas de propaganda, e.u.	0.03
" del retrato de Zamenhof e.u.	0.05
Sobre de propaganda, e.u.	0.02
Vocabulario Español - Esperanto	2.—
" Esperanto - Español	1.—
Curso práctico	1.60
Manual, ejercicios	1.—
Gramática. — J. Anglada	0.60
¿Quiere Vd. aprender Esperanto?	0.50
Diccionario de S. A. T.	7.50
Sintaxis. — López Villanueva	0.70
Karlo. — E. Privat	0.50

POR PETOJ DE LIBROJ ONI SIN DIREKTU
al S-no F. CLEVILLE, Str. C. PELLEGRINI 238

★ KORESPONDADO ★

Trilinia anonco en Koresponda Fakoj 0.30 arg. mono

Fino M. Meyer Str. J. B. Alberdi 3777.
Buenos Aires, deziras interkorespondi per
P. K. kun eksterlandanoj.

S-ro. J. Savino Macias, str. Manuel Matheu
No. 300, Guayaquil, Ekvadoro, Ekvador.
dez. kor. per il pk.

Sno. Quiles. — Farmacia Carmen, Famallá (Tu-
cumán Rep. Argentina), deziras korespondi
kun eksterlandaj samideanoj.

Sno. S. M. Espinosa inĝeniero — Str. Belgrano
539 (Córdoba) Rep. Argentina, deziras inter-
korespondado per I.P.K.

**A. E. A. (giros postales, estampillas
o dinero en efectivo), deben ser en-
viados al Tesorero, señor G. García,
C. Pellegrini 238, Buenos Aires.**

CONSERVATORIO de MUSICA

"JESUS DE MONASTERIO"

LECCIONES A DOMICILIO

DIRECTOR

Giordano Bruno López

SAN PEDRITO 341 — BUENOS AIRES

ARTAJ VITRAJOJ

BAGUES F-toj kaj Ko.

ANTACE: A. VILLAFRANKA

CHILE 1537

U. T. 38-0241

Libroj Ludiloj, Cigaroj, Cigaretoj
Paperoj je malkaraj prezoj vi troves
en butikoj de

Sno. G. GARCIA

Str. RIOJA 812 BUENOS AIRES

ESPERANTA RAZEJO

— DE —

DIONISIO RUIZ

SPECIALA FAKO
POR SINJORINOJ

VENENEZUELA 2902 kaj D. FUNES

DANIEL SIMON

LIGNAJESKULPTISTO

Est. Unidos 1531 Mayo 38-7068

JULIO FERMAN

MEBLISTO

Juncal 2025

Bs. Aires

LASTAJ ESPERANTAJ LIBROJ RICEVITAJ de LIREJA FAKO

La Fera Kalkanumo, J. London,	\$ 2.—
Naciismo	" 1.25
Etiko	" 1.—
Diablidoj, R. Barthelmes	" 0.50
Eklumo en Abismo, Barbusse,	" 0.60
Etiko, P. Kropotkin	" 1.—
Fabeloj	" 0.50
La Vojo al Scienco	" 0.50
La Kemio del Universo	" 0.50

A. M. CORRAL

PRESISTO

INDEPENDENCIA 4284

U. T. 60 Caballito 0669